

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 474/2518

พนักงานอัยการกรมอัยการ

โจทก์

นางสาวเซาะเค็ง แซ่จิว

จำเลย

พ.ร.บ.การค้าข้าว พ.ศ.2489 มาตรา 21 ทวิ

พ.ร.บ.การค้าข้าว (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2489 มาตรา 12

ข้าวสารและกระสอบบรรจุข้าวสารที่จำเลยใช้ทำการค้าประเภทร้านขายปลีกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิดและสิ่งของที่ใช้บรรจุอันต้องปฏิบัติตามมาตรา 21 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ.2489

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยมีอาชีพเปิดร้านค้าข้าวสารและของชำซึ่งอยู่ในเขตควบคุมการค้าข้าว ได้บังอาจ ประกอบการค้าข้าวสารประเภทร้านขายปลีกโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่กองควบคุมข้าว กรมการค้าภายในก่อน เจ้าพนักงานตรวจพบการกระทำผิดของจำเลย และได้แจ้งอายัดข้าวสารที่จำเลยมีไว้จำหน่ายขายอยู่ในร้านรวม 22 กระสอบไว้เป็นของกลางขอให้ส่งโทษและริบของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามฟ้อง ให้ปรับเป็นเงิน 500 บาทและริบของกลาง จำเลยอุทธรณ์ว่าของกลางมีใช้สิ่งอันพึงปฏิบัติตามกฎหมาย ขอให้พิพากษาแก้ที่ให้ริบของกลาง ศาลอุทธรณ์เห็นว่า ข้าวสารของกลางและสิ่งที่ใช้บรรจุไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลย จึงไม่ใช่ สิ่งที่พึงปฏิบัติตามกฎหมาย พิพากษาแก้เฉพาะเรื่องของกลาง เป็นว่าให้คืนของกลางแก่จำเลย

โจทก์ฎีกาขอให้ริบของกลาง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พ.ศ. 2489 มาตรา 21 ทวิบัญญัติว่า "ข้าวเกี่ยวเนื่องกับความผิดตลอดจนสิ่งของที่ใช้บรรจุให้ริบเสีย"เป็นการบัญญัติไว้พิเศษจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ความประสงค์ของพระราชบัญญัติการค้าข้าวได้บัญญัติไว้เช่นนี้เห็นได้ว่ามุ่งประสงค์จะให้ริบข้าวตลอดจนสิ่งของที่ใช้บรรจุในกรณีที่ได้กระทำผิดตามพระราชบัญญัติการค้าข้าวเสียทั้งสิ้น เมื่อคดีฟังได้ว่า ข้าวและกระสอบบรรจุข้าวของกลางเป็นสิ่งของที่จำเลยใช้ทำการค้าโดยจำเลยไม่ได้รับหนังสืออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่กองควบคุมข้าวกรมการค้าภายในแล้ว ข้าวสารและกระสอบที่ใช้บรรจุข้าวของกลางก็ เกี่ยวเนื่องกับความผิดอันจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวที่ศาลอุทธรณ์ฟังว่าข้าวสารและกระสอบที่บรรจุข้าวสารของกลางไม่เกี่ยวเนื่องกับความผิดของจำเลยซึ่งไม่ใช่สิ่งของที่พึงปฏิบัติตามกฎหมายนั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาโจทก์ฟังขึ้น

พิพากษาแก้ เป็นว่า ให้ริบของกลาง

(สนับ คัมภีรยส - รีน วิไลชนม์ - สมชัย ทรัพย์วณิช)

หมายเหตุ